

“El candidat d’ERC no ha de ser per força el president del partit”

Després del 10 d’abril, en què es va tancar un cicle de consultes amb gairebé 900.000 vots, va venir un refús del Parlament a debatre la llei de la independència. Penseu que durant aquesta legislatura s’avançarà cap a un estat propi?

—Es pot veure l’ampolla mig buida o mig plena, i l’independentisme, després de molts anys de picar pedra, és lògic que vulgui que les coses vagin més de pressa, però hem d’analitzar la situació amb perspectiva històrica. Des d’aquell independentisme dels anys 70 i 80 que es va presentar al Parlament i no van aconseguir més del 2% dels vots, fins avui, en què hi ha dos partits que es declaren independentistes, és evident que l’independentisme polític ha fet una evolució. Pot semblar que el procés va massa lent, però aquesta actitud política també ha transformat la societat.

—**La societat va més endavant que els partits, en la reivindicació nacional?**

—La nit de la consulta del 10A, Oriol Pujol va dir, per a excusar CiU de no votar a favor de la tramitació del full de ruta per la independència que va proposar Solidaritat, que els partits anàvem dos passos més enrere que la societat. És rotundament fals, ens retroalimentem. Si ara hi ha més consciència independentista a la societat, per la via emocional o pràctica, és perquè durant molts anys hi ha hagut independentistes, dins els partits i fora, que han anat donant gruix argumental a l’independentisme.

—**L’independentisme gradual.**

—L’obligació dels partits independentistes és anar posant les pautes perquè la societat acabi de fer el canvi, que cada vegada més gent exigeixi que es doni la paraula a la ciutadania per a decidir què ha de ser Catalunya en un futur.

—**Des del 2003 s’ha avançat gaire, en aquesta direcció?**

Anna Simó (els Alamús, Segrià, 1968) és portaveu del grup parlamentari d’ERC. Ha estat regidora de l’Hospitalet de Llobregat i consellera de Benestar i Família durant el primer tripartit.

JORDI PLAY/ARXIU

—La legislatura passada vam intentar continuar normalitzant l'independentisme en un sector de persones, votants del PSC, perquè veïessin l'independentisme com una opció política de govern seriosa i per a mirar de trencar tabús d'una suposada Catalunya dual.

—**Diríeu que se n'ha sortit, ERC?**

—Encara no, perquè aquesta gent que vàrem poder convèncer que el catalanisme era una opció central, en bona part del país van optar per votar CiU i no ERC. No van fer el salt d'anar més enllà.

—**Vau acabar la legislatura aconseguint que el PSC aprovés una llei de referèndums. I ara insistiu que cal convocar una consulta oficial. Confieu que en això sí que us en sortireu?**

—Toca fer dues consultes: una sobre el concert econòmic quan el Parlament hagi aprovat el model de finançament que s'ha d'anar a negociar a Madrid i, a final d'aquesta legislatura, la ciutadania també ha de votar si vol una Catalunya independent o no. El senyor Mas va posar com a principal objectiu el dret de decidir en matèria econòmica. Doncs quan ho hagi aconseguit, el 2013, tindrà un any per a fer avançar el país un pas més enllà.

—**CiU ha deixat molt clar que en aquesta legislatura no toca una consulta sobre la independència.**

—Queden tres anys de legislatura. ERC ja ha aconseguit que la qüestió del concert econòmic s'engegui immediatament, tot i que CiU volia deixar-ho per després de les eleccions espanyoles del 2012.

—**Creieu, doncs, que la legislatura acabarà amb una consulta oficial?**

—Dependrà de com vagi el concert econòmic. Sigui perquè a Madrid s'accepta i s'aconsegueix el concert econòmic, sigui perquè l'Estat diu no, quina alternativa tindrà el senyor Mas? Un cop complerta la seva promesa per a aquesta legislatura, ERC li demanarà que, ell que va votar a la consulta de Barcelona, permeti a tot el país de decidir si vol la independència o no.

—**En aquesta consulta del 10A hi van votar uns quants càrrecs institucionals i membres destacats de CiU. Però tres dies després, al Parlament CiU s'abstenia en la proposta de SI per a debatre una llei de la independència. Amb tot, 43 diputats dels 62**

de CiU es defineixen com a independentistes. Com ho interpreteu, tot plegat?

—El vot a les consultes tan evident del senyor Mas, de la vice-presidenta —votés què votés— o del president Pujol, és fruit de la pressió social. No han tingut cap més remei perquè saben que hi ha una part important del país i dels seus votants —encara insuficient, però— que és sobiranista. Si hagués depès d'ells, no haurien votat, ni d'amagat ni obertament. Són independentistes passius. A l'enquesta d'EL TEMPS es posaven en evidència amb les raons que donaven: sí, però ara no toca.

—**Si més no, s'observa una evolució nacional a CiU...**

—És molt bo, que siguin independentistes passius, però és des de la política que s'ha d'actuar per a transformar la societat. Si aquests independentistes de CiU fossin actius, segurament el seu partit ara ja hauria fet el pas per a fer una consulta oficial durant aquesta legislatura.

—**ERC tenia 21 diputats i ara en té 10, mentre que CiU ha passat de 48 a 62, malgrat que la societat és cada vegada més sobiranista. Quina n'és la causa?**

—Alguns es pensaven que després de la sentència del Constitucional, les eleccions es convertirien en un plebiscit sobre l'estat de les autonomies o la independència. Però, a la pràctica, i simplificant, va pesar més "tripartit sí, tripartit, no", fer fora el govern d'esquerres. La idea de canvi va ser més potent que qualsevol altra, i la gent va anar a votar pensant en els quatre anys següents. No va votar en clau de futur del país després de la sentència. Però s'equivocaria molt CiU si es pensés que la gent li va donar un xec en blanc. Sovint ens diuen que callem, perquè han tingut un suport molt més alt i la ciutadania ha votat el seu programa, que inclou suprimir l'impost de succes-

sions tot i que es fan retallades en sanitat i educació. Ara la gent, sortosament, s'ha tornat més exigent amb els seus polítics, i ho ha estat molt, amb ERC.

—**Creieu que massa?**

—Mai no és massa. La gent no s'equivoca, quan vota. Es tracta de fer les coses d'una altra manera i explicar millor què fas. CiU és conscient que hi ha una part important del seu vot que és sobiranista. Per això en fa una de freda i una de calenta.

—**Josep Antoni Duran i Lleida en fa de molt fredes. Penseu que el líder d'Unió pot frenar l'avenç sobiranista de CiU?**

—Avisa molt clarament que no es faci el ruc, que CiU és el partit central, el partit que parla de tu a tu amb les grans empreses, el partit seriós que fa de *lobby* a Madrid i és interlocutor de l'estat, etc. Mentre CiU no resolgui aquest dilema mal enfocat entre seriositat i independentisme, frenarà una necessitat del país: fer una consulta perquè la gent digui si desitja la independència o no. Potser sortiria que no, però hi ha d'haver un debat, una campanya pública en què s'expliquin els pros i els contres del sí i del no. Els països consolidats democràticament consulten els ciutadans sobre qüestions d'interès.

—**El PSC és un partit democràtic. Pot haver-hi cap complicitat a l'hora de reclamar un dret democràtic de la ciutadania com és el dret de decidir?**

—Amb el PSC vam aconseguir tenir una llei de referèndums, quan gairebé ningú no pensava que ERC se'n sortís. Parlem de participació ciutadana i aprofundiment democràtic, no cal que parlem d'independència. I el PSC, que és democràtic i vol l'aprofundiment democràtic, hauria d'estar a favor de preguntar a la ciutadania. Es tracta de posar data a la democràcia, no de la proclamació unilateral de la independència demà passat. A ERC treballarem

“El vot de Mas, Ortega i Pujol a les consultes és fruit de la pressió social”

“El PSC, que és democràtic, hauria d'estar a favor de preguntar a la ciutadania”

“Cal una llista unitària: la militància està esgotada i recorda el congrés del 2008”

per això i perquè l'estat del benestar no se'n vagi a dida.

—**Perilla per les retallades que preveu aplicar l'executiu català, tot i que ara són en suspensió temporal?**

—Tots ens hem d'asseure per a veure què es pot fer perquè el sistema sanitari sigui sostenible sense deixar tocada la qualitat assistencial. Si continuen les retallades en matèria sanitària, a termini mitjà es pot crear una dualització del servei sanitari, és a dir, una sanitat pública per a les persones que no es poden pagar una mútua, i una de privada per a la gent que sí que pot. Això implica l'expulsió de les classes mitjanes del sistema públic, i ja sabem què passa aleshores, que la qualitat del sistema públic baixa en picat d'una manera irreversible. Ara el govern ha aturat temporalment les retallades, fruit de la pressió social i política, i també de les eleccions del 22 de maig.

—**Com es presenten per a ERC aquests comicis? Alguns alcaldes del PSC han dit que la marca PSC els perjudica, i no volen que els líders del partit els ajudin en campanya. En el cas d'ERC, les sigles poden restar vots?**

—Això s'haurà de veure. Les sigles no s'han d'amagar, perquè ERC sempre ha lluitat per una manera de fer política no clientelista ni caciquista.

Als municipis més grans és on més pes té la marca, per la dificultat real de conèixer els candidats, mentre que a zones més petites és molt més fàcil de fer arribar el missatge. ERC és un partit d'arrel municipalista, amb una actuació molt clara d'esquerres i nacionalment impecable, i tenim una riquesa que són prop de 2.000 regidors i 170 alcaldes. Hi ha cicles polítics que es contaminen per bé i per mal, però ERC ha presentat un nombre de llistes molt similar al del 2007.

—**La candidatura unitària a Barcelona amb Reagrupament i Democràcia Catalana és el primer gran experiment unitari de l'independentisme. Per què no es va fer al Parlament?**

—Molta gent aleshores ens demanava una candidatura unitària. Ara s'ha reflexionat sobre les dificultats que presenta Barcelona, amb el llinar mínim del 5% dels vots, per a maximitzar les possibilitats de representació independentista. Jordi Portabella, com més caps de llista al país, ha anat a parlar amb les altres forces independentistes i ha fet una suma al voltant d'un programa que és el d'ERC. Al Parlament no va ser possible, perquè les ofertes de candidatura unitària no eren honestes. Igualment, ens havíem de mesurar per a saber quina força tenia cada partit.

Ara ja ho sabem, i hauré de comprovar si els independentistes restem o sumem anant units o separats.

—**Vau dir que l'objectiu “desitjable” era arribar al congrés d'ERC amb una “candidatura unitària”. Us veieu encapçalant la candidatura de consens?**

—La persona que es va carregar sobre les espatlles la responsabilitat de tenir una candidatura unitària, integradora i oberta, per a rearmar el partit, va ser Joan Puigcercós. Ell ha de parlar amb la gent d'arreu del territori i fer una proposta. D'una altra banda, i no és cap excusa, ara hi ha un objectiu clar, les eleccions municipals. Ara seria un error gravíssim de pensar en qualsevol qüestió relacionada amb el congrés. Però és evident que sóc partidària d'una llista unitària, perquè la militància està esgotada i encara té present el record del congrés del 2008 amb quatre candidatures. Hem de deixar de banda les qüestions personals i les ambicions personals, perquè necessitem un partit amb diverses cares públiques, cadascuna amb un discurs molt personal dins un projecte global i integrador de partit. Hem de superar dinàmiques passades i els debats sobre noms no hi ajuden.

—**El pròxim candidat a la Generalitat, necessàriament ha de ser el president o el secretari general del partit?**

—Aquest és un paràmetre que s'ha donat a ERC i a més partits, però és un paràmetre que no per força ha de complir-se, precisament per la multiplicitat de cares i actius polítics potents que ara té ERC. Entre dues persones no han de copar-ho tot. Hi ha molta gent d'ERC amb projecció pública, discurs sòlid i carisma suficient. Després del congrés s'haurà de parlar d'aquesta qüestió. Crec que ens equivocaríem si féssim aquesta translació. A ERC s'han de repartir més les responsabilitats. El candidat d'ERC no ha de ser per força el president del partit. ERC té molts més actius que no pas fa uns quants anys.

—**Això podria conduir a unes primàries.**

—Jo seria partidària d'aprofundir en la democràcia participativa dins d'ERC, i em sembla bé que hi hagi primàries per a escollir els caps de llista de les demarcacions.

Gemma Aguilera